

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravnitvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj, v nedeljo dne 21. januarja 1917

XVIII. letnik

Nočejo!

Nočejo mira — kri otemnela jim je zlata pijana srea, blaznemu satanu so podobni, ki v peklu vlada v kupu gnoja...

Človeštvo jim nič je, sovraštvo jim bič je, umor jim je bog in ljubav trinog...

Mi smo za mir in srečo človeško, roko smo v pravo dali vam tja, — vi jo premagani ste odbili, nočete konca solz in gorja...

Zdaj gre se za cilj vaš, zdaj gre se za dom naš, — nam — nikdo trinog, pravica nam bog!

L. K.

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 11. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na južnem krilu od nadvojvode Jožefa zapovedanih bojnih sil traja pogorski boj naprej. V dolini Susita in Kasinu bil je naš napad naprej nošen. Severno ceste Oitoz naskočili so avstro-ogrski in nemški bataljoni več ruskih postojank. Na mnogoštevilnih krajih potrudil se je sovražnik, pridobiti nazaj izgubljeno ozemlje; bilo je pa zamán. Naš dnevni plen je znašal včeraj v tem prostoru 800 vjetih in 6 strojnih pušk.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 11. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno Yperna bil je en sovražni napad pod težkimi izgubami za nasprotnika zavrnjen. Na ozkem kraju vsiljeni Angleži bili so s protisunkom nazaj vrženi. Tudi južno od Yperna ostali so sunki močnejših sovražnih patrolj brezuspešni. Naši letalci sestrelili so dva angleška privezana balona, ki sta goreča na zemljo padla.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Živahnemu artiljerijskemu delovanju med Rigo in Smorgonom sledilo je včeraj, ponoči in danes v jutru več ruskih napadov in sunkov močnejših oddelkov,

ki so bili popolnoma zavrnjeni. (Nadalje glej avstrijsko poročilo.)

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. V izlivnem kotu Sereta vzeli so boji ugodni potek. Na južnem krilu armadne fronte nadvojvode Jožefa vrgli so avstro-ogrski in nemški bataljoni južno od Oitoz-cesta sovražnika v hitrem naskoku iz večih zaporedoma ležečih visočinskih postojank. Boj je stal Ruse razven težkih krvavih izgub 6 strojnih pušk in 3 minske metalce, ki so poleg enega oficirja in 80 mož v naši roki ostali. Ruski protisunki so potekli, kakor na prejšnjih dneh, brezuspešno.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Naši letalci ob Soči.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se danes razglša:

Eno brodogve pomorskih letal je v noči od 11. na 12. t. sovražno odporno letališče pri Beligni, ki je bilo po razrušenju po naših letalcih pri napadih dne 14. novembra in 6. decembra zopet zgrajeno, jako uspešno z bombami obmetalo. V novo postavljene hangarje se je večkrat polno zadelo.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 12. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Na naših postojankah pri Armentieres in Lensu ter na obeh straneh ceste Albert-Baupau me ležal je sovražni artiljerijski ogenj, na katerega smo krepko odgovarjali. Severno od Ancre napadli so Angleži v jutranjih urah dvakrat brezuspešno. Pri Serre razbil se je njihov napad pred našimi črtami. Severno od Beaucourta bili so po začetnih uspehih s krepko peljanim protisunkom izgubeno v svoje izhodne postojanke nazaj vrženi. 50 vjetih in 2 strojni puški ste ostali v naši roki.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Düni in v pokrajini jezerov južno Dünaburga se je bojno delovanje včeraj bistveno povišalo. Ob železnici Wilna-Dünaburg bile so napadajoče ruske kompanije pod velikimi izgubami zavrnjene. Pri dveh manjših lastnih napadih južno-zapadno od Rige vjeli smo 32 mož. — Fronta nadvojvode Jožefa (glej avstr. poročilo) — Armada Mackensen. V močvirnatih dolini med Brailo in Galacom potisnili smo Rusa nazaj proti Seretu. Zavzeli smo Burtea. V noči od 10. na 11. januarja poskusile so oborožene sovražne ladje, priti po Donavi mimo Isaccea proti severu.

En parnik je bil z našim artiljerijskim ognjem potopljen, drugi pa prisiljen, da se spusti na severno obrežje.

Makedonska fronta. Južno jezera Ochrida napadel je sovražnik avstro-ogrsko-bolgarsko fronto za Cera vo. Postojanke so bile držane.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Cesar Viljem o sovražnikovem odgovoru.

W.-B. Berlin, 12. januarja. Iz velikega glavnega stana se poroča sledeči oklic:

Nemškemu ljudstvu!

Naši sovražniki so pustili krinko pasti. Najprve so s sramotanjem in hinavskimi besedami o ljubezni do svobode ter človečanstvu našo pošteno mirovno ponudbo zavrnili. V svojem odgovoru na Združene države Amerike so se zdaj izjavili preko tega za željo po pridobivanju, katere sramotnost še njih obrekovalno vtemeljevanje povišuje. Njih cilj je pokončanje Nemčije, razkošanje z nami zvezanih sil in tlačanstvo prostosti Evrope ter morja pod istim jarmom, katerega nosi že zdaj s škripanjem zob Grčija. Ali kar v tridesetih mesecih najkrvavejše vojne in najbrezvestnejšega gospodarskega boja niso zamogli doseči, tega tudi v vsej bodočnosti ne bodo zamogli izvršiti. Naše slavne zmage in jeklena moč volje, s katerim je naše bojujoče se ljudstvo pred sovražnikom in doma vsako težavo in bedo vojne nosilo, jamčijo, da se naša ljubljena domovina tudi v bodoče nima ničesar bati. Visoko plamteča ogorčenost in sveta jeza bodete vsega nemškega moža in žene moč podvojili, istotako ako so v boju dela ali za žrtve pripravljenem trpljenju. Bog, ki je ta krasni duh svobode v srce našega hrabrega ljudstva vsadil, dal bode nam in našim zvestim, v viharju izkušenim zaveznikom še polno zmago nad vso sovražno poželjivostjo po moči in uničevalno besnostjo. Viljem.

Grozna usoda rumunskih beguncev na Ruskem.

Berlin, 12. januarja. Pobegnolo rumunsko prebivalstvo gre žalostni usodi nasproti. Rуска vlada je odredila, da rumunski begunci ne smejo v Besarabiji ostati, marveč se morajo odposlati bolj proti vzhodu. Pri prevelikem delu železnice in pomanjkanju vozov dela to odpošiljanje nepremagljive težave. Vsi listi so polni poročil o neprijetnostih, ki jih prinašajo rumunski begunci seboj, in o nepopisljivi bedi, ki vlada med njimi. Vsled pomanjkanja vozov morajo nesrečneži peš korakati. Pri tem težavnem potovanju v zimi na groznih cestah ostanejo tisoči ženskin in otrok ter starčkov ležati in poginejo ob cestah. Vso moško prebivalstvo med 15. in 60. življenjskim letom se od ruskih oblasti zadržuje, da se bode uvrstilo v armado. Tako ima Rumun-

skaj isto usodo kakor Srbija. Njeno žensko in mladostno prebivalstvo poginava na begu v množicah vsled pomanjkljive preskrbe entente. Ostanek njenih mož pa se žene neizprosno v boj in izkrvaveva.

Potopljeni italijanski vojni parnik.

Basel, 12. januarja „Baseler Anzeiger“ poroča iz Rima, da se je italijanska linijska ladja „Regina Margerita“ vsled min ali torpeda potopila. 600 mož posadke je vtonilo. (Uradno ta vest še ni potrjena).

Ladja je bila 13.480 ton velika in leta 1901 zgrajena. Posadka znašala je 820 mož.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 13. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Mihalea, zapadno od Vadeni, so turške čete naskočile. V roki napadalca je ostalo 400 mož in nekaj strojnih pušk. Obenem so zavzeli Bolgari neki še od Rusov zasedeni samostan severno reke Buzaul v bližini njenega izliva. — Na obeh straneh Oito z-doline zavrnile so avstro-ogrške in nemške močne ruske napade popolnoma, deloma v ročnem boju. Severno doline Slanic se je potom napada nemških oddelkov na ozemlju pridobilo. Vjelo se je 4 oficirje in 170 mož, zaplenilo pa 7 strojnih pušk ter 7 metalnih min.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 13. januarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno Ancre nadaljeval je Anglež svoje nove napade zoper Serre. Bili so večinoma krvavo zavrnjeni. V neki prednji postojanki se je sovražnik utrdil. Mi držimo glavno postojanko.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa (glej avstr. poročilo!). — Armada Mackensen. Ob izlivu Buzaula in Sereta vzeli so Bolgari neki še od Rusov držani samostan. Severno-zapadno od Braila naskočile so turške čete Mihaleo. Od ruske posadke se je 400 mož vjelo; ostanek, ki je hotel pebegniti, vtonil je v Seretu. Zaplenilo se je 10 strojnih pušk.

Makedonska fronta. Vzhodno Cerne proti Strevini prodirajoče sovražne kompanije bile so nazaj vrzene.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Francozi od avstro-ogrskih čet tepeni.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 14. januarja. Uradno se danes poroča:

Mariborski prostovoljni strelec na bojišču.

(Od c. in k. vojnoliskovnega stana dovoljeno.) Spisal poveljnik čete Karl Gaischeg. (Nadaljevanje in konec*)

V 8. Sočini bitki stala je 1. kompanija v ognju; njeno hrabro zadržanje želo je bogato hvalo. Pri temu imel je dne 11. avgusta gefreiter Artur Serianz priliko, podati dokaz pogumnosti. Bil je nekemu d. b. inf. regimentu kot vojna ordonanca dodeljen; vrnil se je od nekega pota, ki ga je izvršil v najtežjem artiljerijskem ognju in pri kateremu je imel poročilo prinesiti v najsprednejšo črto, ko je udarila neka sovražna granata pred drugim vhomom v bataljonsko kaverno. Dve hrabri oficirski srci obstali ste za veke tibi, bataljonski poveljnik hauptman W. pa je bil na zadajšo steno kaverne vržen ter oslepljen. Hitro se je Serianz oprostil od kamenj, ki ga je samega pokrivalo in je spravil hauptmana na prosto. Vkljub nevarnosti zopetnega strela hitel je z drugimi, ki jih je pozval njegov pogum, da pridejo na pomoč, v od eksplozivnih strelav napolnjeno skalnato votlino in je rešil še več ljudi, dokler se ni skoraj nezavesten zgrudil na tla. Srebrna hrabrostna medalja 2. razreda krasi zdaj njegova prsa.

*) Glej zadnjo številko „Stajerca“.

Vzhodno bojišče. Zapadno od Vadeni zavrnile so turške čete en ruski sunek. Drugače v rumunski ravnini vsled slabega vremena nobeno posebno bojovno delovanje. Južno-zapadno od Herestrana vzeli so včeraj zjutraj bataljoni generala Goldbacha v presenetljivem napadu višičino 701. V prostoru od Tölgyesa uspešna podjetja nemških oddelkov, ki so napravila sovražniku težke izgube.

Južno-vzhodno bojišče. Dne 11. januarja napadli so deli treh francoskih regimentov avstro-ogrške postojanke na južnem koncu jezera Ochrida od vzhoda sem. Francoski napad je bil odbit, pri čemur so vzhodno jezera napadajoči avstro-ogrski in bolgarski oddelki sopomagali. Včeraj zjutraj pričele so naše čete s protinapadom in so vrgle sovražnika nazaj čez Ceravo.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 14. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V vzhodnih Karpatih vdrla so severno od Zlote Bystrice nemški grenadirji na raznih krajih v rusko postojanko, so prizadeli sovražniku težke izgube in so se po povelju s plenom ter vjetimi vrnili v lastno postojanko. Južno Oito z-ceste se je naskočilo neko od sovražnika zasedeno višičino. 50 vjetih je padlo v roko napadalca. — Armada Mackensen. En ruski sunek od Seretu, severno-zapadno od Braile, je odbit.

Makedonska fronta. Med Vardarjem in jezerom Doiran vstal je en sovražni napad zoper naše postojanke južno od Stojolova b. zusepen.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

90 sovražnih ladij v enem tednu potopljenih.

K.-B. Bern, 14. januarja. Predstojnik glavnega odbora parobrodnikov Francije je v zadnji seji pribil, da uničevanje trgovinskih ladij vsled vojne podmorskih čolnov jemlje vedno večji obseg. V zadnjem tednu je bilo 90 trgovinskih ladij, med njimi 20 francoskih, potopljenih. Glavni odbor opozarja vlado še enkrat nato, da grozi francoska trgovinska mornarica popolnoma izginiti, ako bi ladjedelnice ne zamogle najnujnejše nove zgradbe izvršiti.

Vas Vadeni zavzeta.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 15. januarja. Uradno se danes razglša:

8. Sočina bitka je divjala naprej, ko je prišla 2. kompanija (poveljnik oberlajtnant I.) v postojanko. Na poti tja bila sta že poveljnik čete R. in en stelec ranjena. Začetkom je stvar še šla, čeprav je prinesel vsak dan izgube. Prišel je 4. oktober Proti pol 3. uri popoldne povišalo se je sovražno artiljerijsko delovanje do močnega bobenskega in minsko-metalnega ognja in prišlo je povelje za vrnitev v kritja. Strelce s poveljnikom čete L., ki so stali v najjužnejšem ognju na zvesti straži, doseglo je to povelje prepozno. Ena težka italijanska mina je udarila v jarek in neizprosna smrt je imela žetev. Gefreiter Thalaue in stelec Resch izkopala sta v najhujšem dežju krogel več kišt z ročnimi granatami, jih privlekla tja in sta rešila svoje ranjene ter zasute tovariše. Robmann, sanitetni vodja Smodey in sanitetni vojak Kostanjevec so prinesli, sami ranjeni, še živim pomoč, dokler se nista oba težko ranjena na tla zgrudila. Za večino je prišla pomoč prepozno. Stelec Predikaka, ki je na nekem višjem prostoru kot vedeta stal in je bil od zračnega pritiska razstreljen mine doli vržen, zlezal je v očigled tragične uode svojih tovarišev na svoj opazovalni prostor nazaj in je vztrajal tam vkljub ljutemu ognju, dokler niso prišli po njega. Istotako zvesto je vztrajal ostanek braniteljev, dokler ni bil napad zavrnjen. Par dni pozneje je poskusil sovražnik v ozkem prostoru predreti. Dva »švarma« s poveljnikom čete F. držala sta se tam proti mnogokratni premoči in sta prizadela sovražniku z ročnimi granatami in svojimi

Vzhodno bojišče. Turške čete vzeli so v naskoku včeraj popoldne vas Vadeni, z dnji od sovražnika še zasedeni kraj južno Sereta. — Na južnem krilu armadne fronte nadvojvode Jožefa peljali so Rusi in Rumuni močne napade proti od nas v zadnjih dneh zavzetim postojankam severno doline Susita. Napadalci so bili povsod odbiti. Bolj severno nič novega.

Italijansko bojišče. V dolomitni fronti razstrelile so naše čete v predtekli noči v velikem Lagazuoi skalnatih trak na južni steni med lastnimi in sovražnimi postojankami. Razstrelba se je popolnoma posrečila. Široka odprtina loči zdaj oba nasprotnika. Na kraški fronti časovno nekaj ljutejše artiljerijsko delovanje.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 15. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Severno doline Susita bile so naše novo pridobljene postojanke od močnejših ruskih in rumunskih sil napadene. Sovražnik je povsod odbit. — Armada Mackensen. Med izlivom Buzaula in Sereta se je v kljub neugodnemu vremenu zadnji dan od Rusov južno Sereta še držani kraj Vadeni v naskoku zavzel.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Ruski protisunki v Rumuniji odbiti.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 16. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada Mackensen. Včeraj popoldne sunil je sovražnik iz postojank svojega mostičja Ramolosa ob Seretu z močnimi množicami. Njegov napad se je razbil v nemškem artiljerijskem ognju. Zvečer zamogel je posameznih krajih v naše jarke vdreti, aljo bil je takoj zopet v protinapadu vrnjen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Rusi in Rumuni peljali so med Susito in Kasinu dolino proti bojni skupini fml. v. Ruzana močne napade; bili so povsod odbiti, naka neki višičini južno od Kasinu s protisunkom. Sovražnik je pustil 2 oficirja in 200 mož v naši roki. V bližini tunela Mestica delki skozi sovražno varstveno črto do ruske glavne postojanke in pripeljali 20 vjetih nazaj. Italijansko bojišče. Na kraški fronti traja artiljerijsko delovanje naprej.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

sigurnimi puškami tako težke izgube, da sta ga prisilila k begu podobnemu umikanju in sta preprečila prediranje.

3. kompanija s svojim poveljnikom F. nadomestila je 2. in je imela tudi kmalu priložnost, svoje ljudi v ognju preiskusiti. Bili so prišli težki dnevi 9. Sočine bitke. Bilo je 1. novembra, ko je sovražnik po od jutra pa do večera trajajočemu bobenskemu ognju postojanke na koti... napadel. Ali naši hrabri so bili na straži in pod težkimi izgubami se je moral Lah nazaj umakniti. Čeprav smo imeli tudi mi izgube obžalovati, vendar niso stale v nobenem razmerju z onimi sovražnika. Četovodja Batsch, ki je bil s 6 strelici težko ranjen, se je pri tem posebno odlikoval. Ko je bila lastna postojanka od neke nanove postavljene sovražne strojne puške flankirana, prosil je oberlajtnant K., ker njegovo moštvo za poizvedovalne patrolje ni bilo posebno primerno, dogadati, da se potom prostovoljno se oglašajo strelcev stališče strojne puške. Strelca Samuck in Kokol, najmanjša v celji kompaniji, sta se takoj oglasila. Pregazila sta močvirje, dognala stališče strojne puške in se vrnila kmalu zdrava v važnim poročilom od svojega nevarnega patroljskega pohoda nazaj; potem nas je naša artiljerija kmalu od neprijetnega soseda oprostila. Sanitetni vojak Pollak nosil je v najhujšem ognju svoje padle ali težko ranjene tovariše iz najlutejšega okrožja ognja, pri čemur je bil sam nekaterikrat zasut.

Nemško uradno poročilo od torca.

K.-B. Berlin, 16. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Tudi včeraj je ostal sovražni napad med dolinama Kasinu in Susita brez vsacega uspeha. Na enem kraju vsiljeni Rumuni bili so s protisunkom popolnoma nazaj vrženi in smo pri temu 2 oficirja ter 200 mož vjeli. — Armada Mackensen. Po ljuti artiljerijski pripravi pričele so na obeh straneh od Fundeni močne ruske množice z napadom; par sto metrov pred našimi postojankami se je napadno valovje v našem zatvornem ognju razbilo. Pri ponovitvi napadov zvečer prišli so slabotni sovražni deli v naše jarke. bili pa takoj zopet prepodeni. Izgube sovražnika so velike.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Odgovor sovražnikov Ameriki.

Blaga misel mirovniških pogajanj, ki so jo sprožile Avstro-Ogrska, Nemčija in njuni zavezniki brez vsacega sebičnega namena, zgolj iz želje po končanju tega grozovitega prelivanja krvi, pri naših sovražnikih, zbesnelih v divjem sovraštvu, ni našla nobenega odgovora. Tudi na pošteno ponudbo predsednika Združenih držav severne Amerike Wilsona so sovražniki prav otroško-blazno s posebno noto odgovorili, v kateri proglašajo tudi svoje vojne cilje. Takih vojnih zahtev in ciljev pa bi se ne smelo niti premaganemu nasprotniku ponuditi. Mi pa smo doslej na vseh bojiščih zmagoviti. Naši sovražniki pravijo kar odkrito, da hočejo na eni strani Nemčijo ponižati in ji sleherni gospodarski razvitek za vso bodočnost odvzeti, na drugi strani pa da hočejo Avstro-Ogrsko raztrgati ter razkosati. Ameriškemu predsedniku odgovorjajo aliranci m. dr. tako-le:

„Aliranci so mnenja, da je bila nota Združenih držav izročena kot odgovor na nemško noto, da odgovarja že sama na vprašanje ameriške vlade in da po lastnih besedah predstavlja javno izjavo glede pogojev, pod katerimi bi se mogla končati vojna. Predsednik Wilson želi še več. On želi, da naj alivojujoče se države odkrito naznanijo svoje vojne cilje, ki si jih stavijo pri nadaljevanju vojne. Aliranci lahko odgovorijo na to zahtevo brez težkoč. Njihovi vojni cilji so pač zoznani. Razložili so jih opetovano v izjavah načelnikov raznih vlad. Te cilje bomo podrobno razložili z vsemi kompenzacijami in upravičenimi odškodninami za utrpljeno škodo naše-le, ko se bodo pričela pogajanja. Civilizirani svet ve, da vsebujejo ti vojni cilji vse potrebno. V prvi vrsti obnovitev Belagije, Srbije, Črne gore in dolžne kilim odškodnine, opustitev okupiranih ozemelj na Francoskem, Ruskem in Rumunskem s pravičnimi odškodninami, reorganizacijo Evrope, garancijo za trajni režim, ki temelji na spoštovanju narodnosti in pravic vseh malih in velikih narodov, nadalje tudi teritorialne pogodbe in mednarodne ureditve, ki naj ščitijo meje na kopnem in na morju pred neupravičenimi napadi, vrnitev provinc in pokrajin, ki so bile nekda-

Zabranite škodo

jo v vsakem gospodarstvu povzročata mrčesa. Često se ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka, omarah, živina v hlevu, jedila v kuhinjski sbrambi so postavljeni napadom škodljivega mrčesa, kot listnih uš, žuščic, moljev, ščurkov, uši, bolh in stenic. Bolhe, stenic, muhe prenašajo bolezenske kalle, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po popočetih tisočev, ki so ga že uporabljali, nenavadno hitro varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalego vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Prodajne cene: 5 velikih puščic stane na vse kraje bil kron, 1 puščica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, bil krono. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino, pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg šte. 241 (Hrvatska).

odvzete alirancem s silo ali proti volji prebivalstva, osvoboditev Italijanov, Slovanov, Čehov in Slovakov izpod tujega jarma, osvoboditev prebivalstva, ki se nahaja pod krvavim tiranstvom Turčije, odstranitvev osmanske države iz Evrope, ker je brez dvoma zapadni civilizaciji tuja. Nameni Nj. Vel. ruskega carja glede Poljske so jasni in objavljeni v proklamaciji, katero je izdal na svoje armade. Na taki podlagi je seveda sleherni pogajanje za mir nemogoče. Zato smo žal prisiljeni, da si vstvarimo z ojstrino meča boljše bodočnost!

Grčija sprejela ultimatum.

V zadnji številki smo poročali, da so stavili sovražniki grškemu kralju naravnost gorostasni ultimatum, s katerim hočejo Grčijo popolnoma podjarmiti, ker svoje nevtralnostinoče žrtvovati. Kakor pričakovano, je morala Grčija zahteve tega ultimata sprejeti. Grčija danes ravno nima potrebnih sredstev, da bi se brezobzirnih svojih sovražnikov ubranila. To je iz sledečega razvidno. Do konca 1915 so bile razmere na Grškem približno te-le: Grška armada ima popolnoma moderno vojno upravo. Splošna vojna dolžnost obsega službeno dobo 35 let. Mirovni preženčni službeni čas je jako kratek; znaša namreč po postavi dve leti ali se skrajša vsled dopustov na 6 do 12 mesecev. Zato so tudi mirovni kadri, za katere za rezervne divizije sploh nobenih ni, slabotni. V vojni pa zamore Grška pri neznatnih mirovniških izdatkih vendar veliko armado postaviti. Večinoma obstoji ta armada seveda iz rezervistov. Tudi organizacija in oboroženje grške armade je moderna. Vsak divizijski okraj daje v vojni eno vojno in eno rezervno divizijo. Infanterija ima 6-5 mm-repetirno puško (Mannlicher-Schönau 1903), poljska artiljerija 7-5 cm-topove (Schneider). Težko je seveda presoditi, v koliko so sedanje razmere oslabele to armado. Veliki del armade je na otokih dislociran, mnogo oseb se je pridružilo izdajalcu Venizelosu, mnogo rezervistov ni prišlo pod orožje, ker vladajo notranje zmešnjave. Enotnost v državi in armadi je odpravljena in zato je Grška takorekoč brez moči. Vkljub temu pa so imeli naši sovražniki tak strah pred njo, da niso preje mirovali, dokler ni bila grška armada razorožena. To je zopetni dokaz notranje slabosti naših sovražnikov. Podjarmili so Grčijo, brez da bi se ji upali vojno napovedati. Ali prisiliti jo niso mogli, da bi postala izdajalka in da bi nam kakor Italija in Rumunska v hrbet padla.

Izgube ladij naših sovražnikov.

J. Engel objavljva v listu „Prometheus“ od 6. t. m. zanimive številke. Okroglo 200 vojnih ladij naših sovražnikov, od ponosne linijske ladje po do strašnega podmorskega čolna, leži doslej na dnu morja. Kakšno vrednost tvorijo te potopljene ladje? V zadnjem desetletju so se gradbeni troški za linijske parnike skoraj podvojili (povišalo se je znatno hitrost, oboroženje in pancersko varstvo). Tako je stala n. p. ena ladja razreda „Patrie“ (1902/3) 28 milijonov, ena ladja istotako francoskega razreda „Duquesna“ (1915/16) pa 68 milijonov mark, medtem ko je Rusija za svoje najnovejše pancerske križarke porabila celo 76,8 milijonov. Pri srednji ceni 1750 mark za tono linijskih ladij računa Engel za Angleško izgubo 362,250.000 mark vsled potopljenja 12 linijskih ladij; 17 uničenih angleških pancerskih križark (srednja cena 1970 mark za tono) stane 530,619.500 mark; skupna vrednost 16 izgubljenih malih križark računa na 107,425.000 mark (srednja cena 1050 markov za tono.) K temu pride še za Anglijo 196,5 milijonov za 39 razruševalcev torpednih čolnov in 3,4 milijoni za 5 torpednih čolnov. Kot srednjo vrednost enega podmorskega čolna vzame Engel 3 milijone, kar bi znašalo za Anglijo okroglo 60 milijonov. Skupna angleška izguba znaša po Engelu 1.260,194.500 mark pri 578.140 tonah, torej več kot 1 1/2 milijarde! Za vse naše sovražnike pa računa Engel 731.000 ton v vrednosti

1.580,886.500 mark, torej več kot eno in pol milijarde mark. Pri temu pa še znatne izgube zadnjega časa niso računane. K temu pride pa še ogromna množina premoga, olja, streliva, hrane, ki jo je morje požrlo. Izgube sovražnikov so torej res velikanske.

General v. Kneussl.

Kralj. bavarski generalni lajtnant vitez v. Kneussl dobil je za svoje zasluge na bojišču lastnoročno pismo nemškega cesarja, v kate-

General von Kneussl.

rem se mu je tudi podelilo hrastovo listje k redu „pour le merite“. Kneussl je bil poveljnik hrabrih bavarskih divizij, ki so na Rumunskem v najtežavnejših bojih s svojo jekleno vztrajnostjo sovražnika vrgle.

Od slovenskih strank.

Opozarjamo na članek, ki smo ga v 2. številki našega lista pod tem naslovom objavili. Zdaj prinaša „Grazer Tagespost“ zopet zanimivi članek, kateremu naj sledeče posnemamo:

Kakor že v članku od 3. t. m. omenjeno, da znatni del slovensko-klerikalne stranke ni zadovoljen s tem, da se pusti dr. Šušteršič preveč od osebnih povodov voditi. Brez da bi strankino vodstvo mnogo vprašal, se je že pred vojno za koncesijo za uresničenje neke nove banke v Ljubljani potegoval in jo je tudi hvala njegovim dobrim razmerjem s pokojnim ministerskim predsednikom grofom Stürgkom že julija meseca 1914 dobil. Banka je pred kratkim pod imenom „Ilirska banka“ z ustanovnim kapitalom 1 milijona v življenje stopila. Predsednikovo mesto si je dr. Šušteršič sam pridržal; njemu na strani stoje v upravnem svetu njegov bratranec, tovarnar usnja Pollak, tega sin in deželna odbornika dr. Lampe ter dr. Pegan. Stvarnih razlogov za uresničenje nove banke ni bilo, kajti Ljubljana je z bankami in bančnimi filijalkami dovolj preskrbljena. Zanimiva je pri temu okoliščina, da boče „Ilirska banka“ pod vodstvom deželnega glavarja tudi pred malo let ustvarjeni „Kranjski deželni banki“ konkurenco delala. Pravi namen nove ustanovitve se kaže deloma v pravilih „Ilirske banke“, kajti ti obsegajo med drugim določilo, da spade v njeno okrožje tudi uresničenje pridobitnih in gospodarskih zadrug ter vodstvo dela zadrug. To je naperjeno proti (istotako klerikalni) „Zadružni zvezi“, ki se je pod vodstvom dra. Kreka močno, skoraj 600 za drug obsegajočo organizacijo razvil. Dr. Šušteršič in njegovi lastni pristaši imajo namreč načrt, mnogoštevilne v zvezi se nahajajoče hranilne in posojilne blagajne z „Ilirsko banko“ v zvezo spraviti; s tem bi prišla v položaj, pričeti takoj z živahnim delovanjem.

Ta namen je moral slabo učinkovati v krogu dra. Kreka in pri dne 30. decembra vršečem se glavnem zborovanju „Zadružne zveze“ prišlo je ob priliki nove izvolitve predstojništva do razburjene volilne bitke med pristaši obeh strank. Pri temu je zmagal dr. Krek, katerega lista je bila večinoma od zastopnikov štajerskih, koroskih in primorskih zadrug izvoljena. Pred volitvijo so se vršili živahni razgovori, katerih so se na strani dra. Kreka udeležili vikar Smolej iz Celovca, poslanec Pišek iz Orehovca in gimnazijska profesorja Jarč ter Remce. Proti uspehu volitve